

ših nepedagoških zaposlitev je potrebno pretresti sedanje specializacije študija geografije v zadnjem letniku nepedagoške smeri, povezane z izdelavo diplomske naloge. Obdržati kaže najpomembnejše, večina specializacij pa naj bi potekale po individualnem programu, kjer kaže v večji meri kot zdaj pritegniti predmete in predavatelje iz drugih fakultet, pač glede na potrebo projektirane službe bodočega absolventa. Četrty letnik (morebiti bi kazalo študij podaljšati na devet semestrov) bi naj bil v celoti posvečen specializaciji. Enopredmetni nepedagoški študij naj bi obsegal v prvem letniku predvsem tako imenovane pomožne predmete, med njimi v večjem obsegu (kot zdaj predvideno) računalništvo in (pretežno tematsko) kartografijo. V drugem in delno tretjem letniku bi načrt obsegal splošne geografske predmete, pri čemer bi mogli povrniti vsaj glavnim nekdanje število ur za predavanja in povečati vaje ter seminar. V tretjem letniku bi bilo težišče študija v teoretski geografiji, ki bi ji namenili več časa, in geografiji Slovenije, Jugoslavije in Evrope. Regionalna geografija ostalega sveta bi potekala predvsem v obliki vzorčnih dežel. Med specializacijo bi slušatelji opravili tudi del razširjene metodologije raziskovanja v okviru izbranih geografskih strok. Za odločitev, koliko na novo vpisanih bi dopustili k študiju dvopredmetne pedagoške usmeritve, je potrebno napraviti pregled dolžine službovanja geografskih učiteljev po šolah. To bi omogočilo grobo oceno bodočih potreb po novih učiteljih. Preostalo od zdaj dovoljene kvote novincev bi lahko predstavljali slušatelji enopredmetne nepedagoške geografije.

Proti nepedagoški enopredmetni geografiji so nekateri z uspehom navajali zadržke s trditvijo, da bi se pri vpisu preveč slušateljev odločalo za to smer in da bi se diplomanti te smeri kasneje brez potrebne pedagoške vzgoje odločali za šolo, nadalje, da dvopredmetnost oplaja stroko in podobno. Vse take zadržke so na Filozofski fakulteti s potrebnimi ukrepi znali odpraviti številni oddelki. Po letu 1985 je uvedena, kot priča Seznam predavanj na FF za študijsko leto 1988-1989, enopredmetna nepedagoška smer pri študiju filozofije, psihologije, pedagogike, zgodovine, arheologije, umetnostne zgodovine, etnologije, v študijskih skupinah slovanski jeziki s književnostjo, primerjalno slovansko jezikoslovje, primerjalno jezikoslovje in orientalistika, primerjalna književnost in literarni program, bibliotekarstvo. Nekateri od teh skupin poznajo enopredmetno nepedagoško in dvopredmetno pedagoško študijsko smer, druge (angleški jezik s književnostjo, nemški jezik) imajo v prvih dveh letih skupen program, nato pa diferenciacijo. Nepedagoških študijskih programov nimajo predvsem manjše študijske skupine, zlasti tuji jeziki (romanski, italijanski, španski, grški, klasična filologija in muzikologija). Nepedagoške smeri nima

sociologija, ker je ta zastopana na FSPN. Geografov je v nepedagoških poklicih več kot zgodovinarjev, pa obsega njihov študij na FF tako pedagoško kot tudi nepedagoško enopredmetno smer.

1. Gams, I. 1974: *O konceptu geografije za 2. in 3. razred gimnazije*. GO, XXI, št. 2-3. Ljubljana.
2. Gams, I. 1977: *Regionalna geografija - vrh ali anahronizem metodične geografije*. GO, XXIV, št. 1-2. Ljubljana.
3. Gams, I. 1983: *Stanje in perspektive slovenske raziskovalne geografije*. Geografski vestnik XL. Ljubljana.
4. Grazianskij, A. N., 1955: *Priroda Jugoslavii*. Gosudarst. izdat. Moskva.
5. Ilešič, S. 1947: *Gospodarska in politična geografija sveta*. Ljubljana.
6. Ilešič, S. 1977: *Na rob razpravljanja o marksističnem izobraževanju pri pouku geografije in o novem učnem načrtu geografije za gimnazije*. GO XXI, št. 4. Ljubljana.
7. Medved, J. 1973: *O novi orientaciji geografije kot učnega predmeta*. GO XX, št. 1-2. Ljubljana.
8. Medved, J. 1974: *O marksističnem izobraževanju pri pouku geografije*. GO XXI, št. 2-3. Ljubljana.
9. Medved, J. 1976: *Načelo celostnosti ali kompleksnosti pri pouku geografije*. GO, XXIII, 3-4. Ljubljana.
10. Radinja, D. 1989: *Sedemdeset let fizične geografije na ljubljanski univerzi. Geografija in aktualna vprašanja prostorskega razvoja. Dela št. 5 Oddelka za geografijo FF*. Ljubljana.
11. Vitver, I. B. 1946: *Ekonomičeskaja geografija kapitalističeskij stran*. Moskva.
12. *Vzgojno-izobraževalni program za študij geografije*. FF. Ljubljana, 1985.

15. ZBOROVANJE SLOVENSКИH GEOGRAFOV Milan Orožen Adamič

Zborovanje je potekalo v Portorožu od 24. do 27. oktobra 1990 in to po naslednjem programu:

- sreda: prihod udeležencev v Portorož in namestitvev v hotelih, predkongresna srečanja in priprave, postavljanje razstave, razširjen sestanek Znanstvene sekcije ZGDS o organizaciji znanstvenoraziskovalnega dela;
- četrtek: prihod preostalih udeležencev, prijavljanje udeležencev v sprejemni pisarni v Avditoriju, otvoritev zborovanja in pozdravni nagovori, uvodni referati,

predstavitev referatov iz raziskav, diskusija, družabno srečanje s programom;

- petek: predstavitev ostalih referatov iz raziskav, predstavitev referatov iz šolske geografije, diskusija, okrogla miza o problemih poimenovanja regije in geografskem imenoslovju, o metodoloških novostih in uporabi novejših tehnik v geografiji in o dilemah regionalnega razvoja, projekcije diapozitivov in videofilmov s podelitvijo priznanj z natečaja za Geografsko fotografijo in video, projekcija filma *Poplave morja ob slovenski obali* (F. Bernot) in projekcija diapozitivov *Podvodni svet slovenske obale* (M. Orožen Adamič);

- sobota: celodnevna ekskurzija in poldnevna ekskurzija.

V manjšem prostoru je v Avditoriju ves čas posvetovanja delovala računalniška delavnica, ki jo je pripravil Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU.

Vsi udeleženci zborovanja so v Portorožu prejeli zbornik referatov, ki obsega 308 strani, vodič po ekskurziji, program zborovanja in še nekaj drugega materiala.

POROČILO O 6. ZASEDANJU STALNE EVROPSKE KONFERENCE ZDRUŽENJ UČITELJEV GEOGRAFIJE

Jurij Kunaver

6. zasedanje stalne evropske konference združenj učiteljev geografije (European Standing Conference of Geography Teachers' Associations-ESCGT) je bilo od 22. do 24. junija 1990 v hotelu Pullman Astoria v Bruslju. Podpisani sem se ga udeležil v imenu Nacionalnega komiteja Zveze geografskih društev Jugoslavije na povabilo dosedanjega predsednika prof. dr. Giorgia Valussija iz Trsta, pobudo za to pa je dal prof. dr. Vladimir Klemenčič. Imel sem status opazovalca in sem zastopal Jugoslavijo. Udeležbo na konferenci je finančno pokrilo predsedstvo konference. Kot opazovalci so sodelovali še predstavniki Poljske, Vzhodne Nemčije in Japonske, predstavnika Češkoslovaške republike ni bilo. Ostali udeleženci so bili predstavniki polnopravnih članic konference, to je iz držav članic Evropske skupnosti, ali pa iz drugih zahodnoevropskih držav. Prisotni so bili tudi trije predstavniki evropskega združenja študentov geografije EGEA.

Za konferenco sem pripravil daljše poročilo o razvoju in stanju slovenske in jugoslovanske šolske geografije, ki sem ga oddal predsedniku in tudi prof. dr. Hartwigu Haubrichu, predsedniku Komisije za šolsko geografijo pri Mednarodni geografski uniji. O tem sem na kratko poročal na zasedanju, podobno kot so o razmerah v lastni državi poročali tudi drugi udeleženci. Večino držav so zastopali po trije udeleženci. Skupno je bilo na konferenci

45 udeležencev.

Sam se poudaril predvsem heterogenost kulturnega in zgodovinskega razvoja posameznih delov Jugoslavije ter šolskih sistemov in poskuse iz preteklosti po poenotenju le-teh v obliki jeder. Poudaril sem nove težnje v razvoju slovenske in jugoslovanske družbe ter šolstva in zlasti geografije v smislu posodabljanja učnih oblik in vsebin, tudi s terenskim delom. Opozoril sem na slabosti iz preteklosti, ki izvirajo iz jezikovnih pregrad, političnih razmer in zapiranja v lastne meje. Posledica tega je zlasti konzervativnost učnih načrtov in učnih vsebin ter povprečna kakovost učbenikov in ostalih učnih pripomočkov. V diskusiji o takomenovanih evropskih dimenzijah geografskega pouka sem kot predstavnik Jugoslavije opozoril na heterogenost evropskega naravnogeografskega in družbenogeografskega okolja, ki terja, da bi bili v šolskih programih zastopani tudi problemi in posebnosti perifernih in manj razvitih ter kulturno-civilizacijsko nekoliko "manj evropskih" območij. Obenem pa sem izrazil misel, da bi bilo koristno za mladino, če bi več izvedela zlasti o svojih sosedih, pri čemer sem imel v mislih tako razmere v lastni državi kot tudi naše sosednje države.

Konferenca je imela na programu poleg poročil o dvoletnem delu med dvema zasedanjima tudi referate in sicer B. Merenne-Schoumakerjeve iz Belgije in Bissantija iz Italije o novih trendih v pouku geografije, Van Beckuma iz Nizozemske o informatiki pri pouku geografije, O. Bilmanna iz Danske o učnih načrtih za geografijo v Evropi in H. Meijerja iz Nizozemske o izdajanju publikacije konference Eurogeo. Pomemben del konference je bil posvečen tudi načrtom za geografsko podatkovno bazo za potrebe evropskega geografskega pouka in projektu softwera za šolsko računalniško kartografijo. Podatkovne baze za šolsko geografijo naj bi ustanavljali tudi v posameznih državah. Poseben pomen je imel nastop znanega nemškega geografskega didaktika prof. Hartwiga Haubricha, ki je udeležencem predstavil delovanje njegove komisije. Tudi za nas je pomembno sodelovanje z njo. Doslej je bila njen dopisni član mag. Marija Košak, odslej pa bo podpisani. Toda iz Jugoslavije bi bilo lahko še več dopisnih članov. Po podatkih iz 19. številke biltene komisije ima ta že 400 dopisnih članov iz vsega sveta. Torej bi bilo v bodoče koristno in potrebno precej bolj aktivno mednarodno sodelovanje Jugoslavije tudi na področju didaktike geografije. Prof. Haubrich je prisotne obvestil, da bo letos zasedanje komisije na regionalni konferenci v Pekingju, čez dve leti pa v Washingtonu oziroma v Boulderju, ZDA. Iz biltene komisije povzemamo, da so sosednje države, naprimer Bolgarija, precej bolj odprte za sodobne tokove tudi na področju geografskega pouka, saj so na svoj kongres povabili nekatere znane strokovnjake s